

ด่วนที่สุด

ที่ กต ๐๔๐๕/๙๘๖

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

รับที่ 8694

วันที่ 16 ม.ค. ๒๕๖๓ เวลา ๙.๑๑

☒ ก่อนประชุม

☐ หลังประชุม

☐ แจกที่ประชุม

☐ ไม่แจกที่ประชุม

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๔๐๐

ความเห็นประกอบเรื่องเพื่อ พิจารณา

เรื่องที่ ๕

๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๓

เรื่อง การแก้ไขรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

จัดเข้าวาระ 16 พ.ย. 2553

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๒๐๖๙๖

ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างมาตรา ๑๙๐ ที่เสนอแก้ไขโดยกระทรวงการต่างประเทศ

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอให้กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาให้ความเห็นในประเด็นมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ของคณะกรรมการพิจารณาแนวทางการแก้ไขรัฐธรรมนูญฯ ตามที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเสนอความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาแล้ว ขอเรียนดังนี้

๑. เห็นควรแก้ไขมาตรา ๑๙๐ วรรคสองของรัฐธรรมนูญฯ เนื่องจากในทางปฏิบัติข้อบทดังกล่าวอาจก่อให้เกิดปัญหาในการตีความว่าหนังสือสัญญาใดที่จะเข้าข่ายตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสอง โดยเฉพาะ “หนังสือสัญญาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง หรือมีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุน หรืองบประมาณของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ” นอกจากนี้ ขั้นตอนในการจัดทำหนังสือสัญญาที่ระบุไว้ทั้งก่อนและหลังการลงนามก็ไม่สอดคล้องกับธรรมเนียมปฏิบัติของการจัดทำความตกลงระหว่างประเทศ ซึ่งทำให้เป็นอุปสรรคและเสียเปรียบคู่เจรจาในการเจรจาระหว่างประเทศ อีกทั้งอาจทำให้การดำเนินนโยบายต่างประเทศไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองระหว่างประเทศ

๒. ในหลักการ ด้านสาระ เห็นควรใช้ข้อบทของมาตรา ๒๒๔ ของรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นหลัก เพราะสอดคล้องกับประเพณีปกครองของไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข โดยปรับวรรคสองของมาตรา ๑๙๐ ให้รวมหนังสือสัญญาประเภทต่าง ๆ บางประเภทที่มีระบุไว้ตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้มีความชัดเจนขึ้น โดยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหนังสือสัญญาการค้าเสรี (FTA) สำหรับวรรคสองแก้ไขเป็น

/ “หนังสือสัญญา ...

“หนังสือสัญญาใดมีบทเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทย หรือเขตพื้นที่นอกอาณาเขต ซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตยหรือมีเขตอำนาจตามหนังสือสัญญาหรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ หรือจะต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา หรือมีบทเปิดเสรีด้านการค้าหรือการลงทุน ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา”

เหตุผล หนังสือสัญญาทั้ง ๓ ประเภทที่ตามประเพณีปกครองของไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา คงไว้เช่นเดิม แต่ใช้นิยามใหม่ของประเภที่สอง (เขตทางทะเล) ตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งชัดเจนกว่าเดิม และเพิ่มหนังสือสัญญาประเภที่สอง คือ “หนังสือสัญญาที่มีบทเปิดเสรีด้านการค้า การบริการ หรือการลงทุน” แทนข้อความเดิมในรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่ว่า “หนังสือสัญญาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวางหรือมีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุนหรืองบประมาณของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ” ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความชัดเจนว่าหนังสือสัญญาการค้าเสรี (FTA) ทุกฉบับต้องขอความเห็นชอบของรัฐสภาด้วย อันน่าจะสอดคล้องกับความประสงค์ของผู้ร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยไม่จำเป็นต้องพิจารณาว่าจะมีผลกระทบหรือมีผลผูกพัน

๓. ให้ตัดวรรคสาม วรรคสี่ และวรรคห้าของมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญฯ พ.ศ. ๒๕๕๐ ออก

เหตุผล ควรให้ขั้นตอนมีความยืดหยุ่น เพื่อประโยชน์ในการเจรจาให้ได้ประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศ

๔. คงวรรคหกของมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญฯ พ.ศ. ๒๕๕๐ ไว้

เหตุผล การกำหนดกลไกชัดเจน กรณีมีปัญหาวินิจฉัยตามวรรคสองน่าจะเป็นประโยชน์

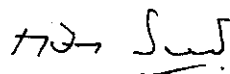
๕. เห็นควรเสนอให้ตัดข้อความในมาตรา ๓๐๓ (๓) และ มาตรา ๓๐๕ (๕) ออก

เหตุผล ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องมีกฎหมายว่าด้วยการกำหนดขั้นตอนและวิธีการจัดทำหนังสือสัญญา (เนื่องจากตัดวรรค ๕ ออกแล้ว)

๖. ร่างมาตรา ๑๙๐ ที่แก้ไขแล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายกษิต ภิรมย์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย

กองสนธิสัญญา

โทร. ๐ ๒๖๔๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๑๐๗๒

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๐๒๐